

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
14de jaargang
nr. 80(2)
mrt. april 1983

KONKURRENTIE IN HET OFFENSIEF

Wie dacht dat alleen esperantisten ervan dromen een boven-nationale taal te lanceren heeft het mis. In zijn uitgave van 4-5 december 1982 pakt de krant "De Standaard" uit met een artikel waarin leden van de "Societas Latina" aan het woord worden gelaten.

De "Societas Latina" is een vereniging die het Latijn als bruikbare levende taal wil propageren; ze is min of meer internationaal gestructureerd, wordt voorgezeten door een Duitse benediktijn en schijnt ook in Vlaanderen in de lift te zitten.

De uitgangspunten van de vereniging zijn eenvoudig: over de hele wereld zijn er miljoenen mensen die zich tijdens hun middelbare schoolopleiding jarenlang uitsloven om Latijn te studeren, ze breken zich het hoofd over verbuigingen en vervoegingen, worstelen met allerlei teksten... Maar na die tijd valt de studie meestal stil, en het grootste deel van de verworven kennis gaat verloren. Moeten we die studie dan niet beschouwen als een verloren investering, zeker als men bedenkt dat men met 3 000 woorden – en zo ruim is de woordenschat van het schoollatijn wel – een degelijke konversatie kan voeren?

Ten einde die investering niet verloren te laten gaan, streeft de Societas Latina er dan ook naar van het Latijn een levend instrument te maken en aldus een extra kommunikatiemiddel te creëren. Helemaal nieuw is dat trouwens niet, want het Latijn is nooit helemaal dood gegaan. Het heeft Rome en de Romeinen overleefd. Enkele

tientallen jaren geleden heeft een Vaticaans kardinaal zelfs nog een woordenboek Modern Latijn uitgegeven en de Leuvense professor IJsewijn is ook nu nog op dat gebied actief. Nog niet zolang geleden werd er zelfs een speelfilm in 't Latijn in omloop gebracht (originele versie)!

Om te illustreren dat het streven tot echte resultaten kan leiden, halen de leden van de Societas Latina voorbeelden uit het verleden aan: de humanisten hebben in het Latijn wetenschap bedreven en tot een stuk in de zeventiende eeuw was het Latijn de taal van de diplomatie bij uitstek.

Dat de historische positie van het Latijn drie eeuwen terug niet zomaar kan worden vergeleken met zijn positie nu, is iets wat de aanhangers van de Societas Latina klaarblijkelijk gemakkelijks halve over het hoofd zien. Het fenomeen waar zij naar verwijzen was immers een restgebied. In de Middeleeuwen kende het Latijn een veel ruimere verspreiding, maar geleidelijk

(Vervolg op pag. 3)

ESPERANTO - PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven
door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redaktie en administratie België

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland

Esperanto-Centrum Nederland, Riouw-
straat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen

Gewoon abonnement: 100 fr. in België, 6.60
f in Nederland en 125 fr. of 8.25 f voor alle
andere landen.

Steunabonnement: 200 fr. in België, 13.20 f
in Nederland en 250 fr. of 16.50 f voor alle
andere landen.

Vijfjarig abonnement: 400 fr. in België, 26.40
f in Nederland en 500 fr. of 33 f voor alle
andere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 800 fr. in België,
52.80 f in Nederland en 1 000 fr. of 66 f voor
alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2500 fr. in België,
165 f in Nederland en 2500 fr. of 206.25 f
voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 5000 fr. in
België, 330 f in Nederland en 6250 fr. of
412.50 f voor alle andere landen.

Advertenties

1/1 blz. 2850 fr.* of f 165

1/2 blz. 1550 fr.* of f 90

1/3 blz. 1200 fr.* of f 70

1/4 blz. 850 fr.* of f 50

1/8 blz. 500 fr.* of f 29

Kleine advertenties 15 fr.* of f 0.90 per woord.
Identiek advertenties in 6 opeenvolgende num-
mers 5 x de prijs van 1 advertentie.

Reduktie voor Esperanto-organisaties: 33 %.

Toeslag voor vergroten of verkleinen van een teke-
ning: 300 fr.* (éénmalig).

(* + 19 % BTW)

Rekeningen

Voor België: 402-5510531-55 t.n.v.
Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-
Centrum Nederland, Den Haag.

Redakteurs

Anne Tilmont en Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000
Antwerpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste
van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama wor-
den slechts toegestaan als ze keurig
gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands
of Esperanto opgesteld. De kosten door het
bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt
worden gefaktureerd.

Teksten voor publikatie moeten op het
redaktie-adres toekomen uiterlijk de 1ste
van de even maand.

De redaktie heeft het recht ingezonden tek-
sten, advertenties of bijvoegsels te wege-
ren. In geval van discussie beslist het Bes-
tuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op
voorwaarde dat een presentemplaar aan
de redaktie wordt gezonden

DANK!

78 099 fr. – Dat is bijvoorbeeld de som die
de Vlaamse Esperantobond in 1982 uit-
gegeven heeft aan elektriciteit, alleen al
in zijn hoofdkwartier! Een funktionerende
organisatie leiden kost inderdaad een
bom geld, en de lidmaatschapsbijdragen
dekken nauwelijks 2 % van de onkosten.
Daarom danken we zeer hartelijk de velen
die ons sinds 1 januari weer met een
financiële gift bedachten; namelijk:

H. De Roover	625
P. De Roover	200
J. Bovendeerd	100
S. De Weerd	100
P. Matthyssen	1200
E. Spitaels	2000
W. De Smet	100
C. Borremans	1500
K. Mols	1480
F. Cortvriendt	100
J. van Gulck	120

Stand op 8 februari

F 7525

Ook ons lessenpakket Esperanto-Pro-
gramita is nog volop verkrijgbaar: 5
boekjes met platen of cassette. Meer
inlichtingen bij: F.E.L.,

Frankrijklei 140,
2000 ANTWERPEN

Volas korespondi:

– Hungara gimnaziano, kun junaj ho-
moj de 18 ĝis 21 jaroj: Elizabeta KHIN,
Budai-hegy 236, H-6000 Kecskemét,
Hungario.

– Jerzy MICHALSKI, ul. Pocztowa 9, PL-
26-660 Jodłowski, Pollando.

– S-ino Bärbel KULISCH, prezidantino
de la distrikta estraro «Frankfurt/
Oder» por Esperanto, Langer Grund
46, DDR-1200 Frankfurt/Oder,
Germana Demokrata Respubliko.

– Jam tre longe mi serĉas seriozajn
filatelajn kontaktojn kun via lando. Mi
interesiĝas pri stampitaj poŝtmarkoj.
Kiel rekompenco mi povas proponi
ĉeĥoslovakajn stampitajn poŝtmarkojn
aŭ simile: Karol SCHIKOR, ul. 29-aŭg. 15/
5, CS-972 51 Handlová, Ĉeĥoslovakio.

aan heeft het terrein moeten prijsgeven aan de opkomende volkstalen. Dat het precies in internationale kommunikatiesituaties het langst stand heeft gehouden, is een logisch feit en hoeft helemaal geen verwondering te wekken. Ook in de Katholieke Kerk heeft het Latijn zeer lang – misschien zelfs tot op de huidige dag – een bevoorrechte positie genoten. Ik herinner me dat een oude priester me eens zei dat hij officieel zijn seminariestudie nog in het Latijn had gedaan. Officieel – want het gebruik van die taal beperkte zich meestal tot het gebed voor en na de lessen.

Intussen vragen velen zich wellicht af: Latijn – allemaal goed en wel, maar dat is toch een vrij oude taal. Voor heel wat moderne tuigen en begrippen bestaat toch geen echt Latijns woord. Dat is waar, maar er zijn diverse strategieën om dat euvel te verhelpen: men kan op zoek gaan bij de klassieke auteurs of bij humanisten naar een omschrijving. Vindt men daar geen bevredigend element dan kan men te rade gaan bij moderne romaanse talen en woorden uit die talen verlatijnsen. Of nog kan men gaan lenen bij het modern Grieks. Tenslotte kan men ook zelf een omschrijving konstrueren! Zo werd voor het woordje *trein* de volgende omschrijving uitgedokterd: *curruum agmen electricle vi actum*. De stroomtrein begint weliswaar al tot de romantiek van de goede oude tijd te behoren, maar ook daar bestaat een omschrijving voor: *curruum agmen vaporata aqua ductum*. Het is misschien wel heel nauwkeurig, maar geef toe dat het nogal omslachtig is en een hele mondvul, zeker wanneer je op het punt staat je trein te missen en je moet vragen op welk perron hij staat.

Net zoals de Esperanto-beweging – maar wel minder frequent – heeft de Societas Latina zijn internationale samenkomsten, waarop uiteraard het Latijn voertaal is.

De motivatie om levend Latijn te stimuleren springt uit twee bronnen voort: enerzijds is er het opnieuw groeiend aantal leerlingen dat Latijn gaat studeren en voor wie het geen verloren investering mag worden; anderzijds is er het besef dat studie van een taal meer is dan alleen grammatika. Wellicht is dat veel meer politiek, filosofie en geschiedenis. Vlamingen weten al lang dat "De Taal gansch het Volk

is", maar of dat nu een voldoende voorwaarde is om een "onderneming" zoals Societas Latina van de grond te laten komen, blijft een open vraag.

vrij naar "De Standaard"

TOERISME IN TURKIJE

De Turkse Esperantovereniging begint met een toeristische campagne, die haar hoogtepunt zal bereiken in het Jubilea Jaro 1987 – wanneer het Esperanto zijn eeuwfeest viert. Een hele selectie bijeenkomsten en rondreizen wordt dan georganiseerd in Turkije zelf, maar ook andere landen worden bezocht op de langere reizen: Pakistan, Iran en India. Een buitenkans om deze vaak minder toegankelijke landen zelf te bezoeken. Een buitenkans ook voor wie drie reisgezellen, niet-esperantisten, vindt voor één van de uitstappen. Hij mag dan namelijk gratis daaraan deelnemen.

Informatie bij: Matur Turizm, Esperantolingvaj Servoj, İnönü cad. 15-1, Bursa (Turkio).

Bezocht je reeds

't Roggeverdoemmeke?

In elk geval doen!

Prettig! – Huiselijk! – Intiem! – Gezellig!

*Aloïs en Herlinde
De Bièvre-Montmirail
en
Jan Van de Wal*

verwachten je!

Open dag en nacht!

Tel. (03) 231.93.22

**TAVERNE
SANDWICHBAR**
*Kaasrui 5
(Grote markt)
Antwerpen*

PADVINDERS EN ESPERANTO

Lord Baden-Powell en zijn echtgenote waren enthousiast over de internationale taal Esperanto. Er is dan ook een sterke traditie gebleven in de padvinderebeweging. Ook nu nog wordt een sterke actie voor het Esperanto gevoerd. Wie vóór de Wereldjamboree in Canada Esperanto leert, en tijdens de bijeenkomst een eenvoudige konversatie kan voeren... maakt kans op één van de 25 uitgeloopte premies van 200 Canadese dollars (ong. 8000 BF of 400 gld.)!

Voor belangstellenden: Skolta Esperanto-Ligo (SEL), Postbus 433, NL-1500 EK Zaandam.

Wereld-Esperantokongres 1983 in Budapest

☆ Sociale en taalaspecten van de moderne kommunikatie, dat zal het tema worden waarrond de diskussies en de werkgroepen worden gegroepeerd.

☆ Er wordt een kwis georganiseerd (op hoog niveau!) over de geschiedenis van de wereldvereniging U.E.A., die nu 75 jaar oud wordt. Wie wil deelnemen kan reeds nu zijn kandidatuur zenden aan de hoofdzetel te Rotterdam.

☆ Zoals vorig jaar te Antwerpen, wordt een uitgebreid theaterfestival georganiseerd. Een kluijfe voor de kultuurliefhebbers.

☆ Begeleiders (familieleden, blindenge-

leiders enz.) die geen Esperanto kennen, kunnen terecht in twee Cseh-kursussen. Deze passen een zeer specifieke direkte methode toe om Esperanto aan te leren, waarbij geen enkele andere taal dan Esperanto wordt gebruikt.

DE ZESDE TAAL

Arabisch werd op 1 januari de zesde officiële taal van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. De ander vijf officiële talen zijn het Engels, Frans, Russisch, Chinees en Spaans.

De eenparig genomen beslissing van de raad betekent, dat voortaan al zijn verklaringen en officiële dokumenten in het Arabisch zullen vertaald worden en alle in het Arabisch gehouden toespraken en dergelijke in de andere vijf talen worden omgezet.

Intensieve zaterdagcursus

Gedurende 15 zaterdagen wordt er door P. de Smedt een cursus ingericht in het Esperanto-Huis, Frankrijklei 140, te Antwerpen. De eerste les wordt gegeven op zaterdag 12 maart. Er wordt gewerkt van 14 tot 16 uur. Lesgeld: 1 000 BF, te storten op nummer 000-0072654-01 La Verda Stelo, Pastorijstraat 45, 2008 Antwerpen.

Vergeet ook niet de superstoomcursus op 5 en 6 maart !!! morgen !!! (zie in het vorige nummer van Esperanto-Panorama) op hetzelfde adres.

FIRMA VAN ISEGHEM & VERSTRAETEN P.V.B.A.

GLAS
SPIEGELS
STOPVERF
GLAS IN LOOD
'SECURIT' GLAS
GEKLEURD GLAS

ALUMINIUMSTANGEN VOOR KOEPELS
GLAS-CEMENT VOOR VOLLEDIGE GLAZEN KONSTRUKTIES

Telefoon (03) 827 28 75

ST.-BERNARDSESTEENWEG 631, HOBOKEN

1983

inlichtingen-activiteiten

MAART-APRIL

AALST

ESPERANTOGROEP AALST ☆

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 70.53.68.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek Kattenstraat 31 (2de verdieping).

ALKMAAR

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

SAMENWERKINGSCOMITÉ

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste perron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

KONINKL. ESPERANTOGROEP „LA VERDA STELO”, v.z.w. ☆

Inlichtingen: ☎ (03) 234.34.00 (kantooruren) of 440.30.92.

Bijeenkomsten: in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140 (1ste verdieping). Het

Programma's:

11 maart: INTERNATIONALE AVOND. Voordracht door dhr. Diccon Masterman (Engeland) "Ouderschap, ja of nee?" Voordracht met debat.

18 maart: Petro de Smet: voordracht met dia's: "Met vele nationaliteiten in een groene wolk door Zuid-Amerika.

21 maart: (maandag) Conversatieavond.

25 maart: Forumgesprek: "Autoriteit in de opvoeding?"

1 april: Paul Peeraerts – Kwis: Ken uw taal.

8 april: INTERNATIONALE AVOND. Alex Humet (Barcelona). Voordracht met dia's: "Van Romantisme naar Modernisme in Katalonië."

15 april: Wim de Smet: "Het Belgische aandeel in de vooruitgang van de Zoölogie. Voordracht.

22 april: Mevr. Ernst: Voordracht: "La mondo ne havas atendejon."

29 april: Film en debat-avond: "Laat de Indianen leven."

6 mei: INTERNATIONALE AVOND. Eddy Borsboom (Nederland). Voordracht. "Ce Andreo".

ARNHEM

NEA-SEKCIO

Inlichtingen: de heer A. van den Brul, C. Lourdonlaan 2, Rozendaal (Gld.), ☎ (085) 64.86.09.

BERINGEN

BERINGSE ESPERANTOGROEP ☆

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BLANKENBERGE**BLANKENBERGSE ESPERANTOGROEP ☆**

Inlichtingen: Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1.

BODEGRAVEN**STICHTING ESPERANTO BIJ HET ONDERWIJS**

Inlichtingen: Hollandshof 70, ☎ (01726) 12141

BRUGGE**BRUGSE ESPERANTOVERENIGING „PACO KAJ JUSTECO” ☆**

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUGA GRUPO ESPERANTISTA – REGA SOCIETO ☆

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge, ☎ (050) 31.83.58.

Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

ESPERANTOJEUGD BRUGGE ☆

Inlichtingen: Flip van den Broele, Vooruitgangstraat 5, 8320 Brugge.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag in Diogenes, Schaarstraat 96.

BRUSSEL**BRUSSELSE ESPERANTOGROEP**

Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b 5, 1080 Brussel, ☎ (02) 520.19.44

Bijeenkomsten: ledere donderdag van 12.30 u. tot 14 u. in "Le Passage", Marsveldplein. Het programma vindt u in „Esperanto aktuala" (abonnement 50 fr. op rek. 961-0907453-13 van „Brusela Esperantista Grupo", Sperwerlaan 86 b 5, 1150 Brussel).

EUROPEES ESPERANTOCENTRUM

Inlichtingen: Montoyerstraat 37 b 24, 1040 Brussel, ☎ (02) 513.59.95. (antwoord-apparaat).

DEN HAAG**NEA-SEKCIO**

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.

Bijeenkomsten: de 2de en laatste maandag om 20 u. in zaal Nigrotje, Maarseveenstraat 2.

DEURNE**ESPERANTO DEURNE ☆**

Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, ☎ (03) 321.28.53.

ARBEIDERS-ESPERANTISTEN

Inlichtingen: J. Bonte, Ruggeveldlaan 635 b 2, 2100 Deurne.

Bijeenkomsten: de 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, Spanhovenstraat.

DRACHTEN**ESPERANTOCENTRUM**

Inlichtingen: De Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, ☎ (05120) 10.851

Cursussen: voor beginners en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM**ESPERANTOGROEP EDEGEM ☆**

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN**ESPERANTO-KLUBO EINDHOVEN**

Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 u. in Activiteiten Centrum "Henriette Roelants", Corn. Dankertstraat 2.

GENT	<p>GENTA ESPERANTO-GRUPO „LA PROGRESO” ☆ <i>Inlichtingen:</i> Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, ☎ (091) 30.13.01. <i>Bijeenkomsten:</i> de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St-Pietersnieuwstraat 23.</p> <p>GENTA ESPERANTO-KLUBO ☆ <i>Inlichtingen:</i> Belgradostraat 43, 9000 Gent, ☎ (091) 23.56.40. <i>Bijeenkomsten:</i> de 1ste woensdag om 20 u.</p>
GRONINGEN	<p>NEA-SEKCIO <i>Inlichtingen:</i> Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46. <i>Bijeenkomsten:</i> in het gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17.</p> <p>UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd) <i>Inlichtingen:</i> Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54. <i>Bijeenkomsten:</i> de 3de vrijdag in „De Wigwam”, Hora Siccamasangel 202.</p>
HAARLEM	<p>NEA-SEKCIO „KOMPRENADO FARAS PACON” <i>Inlichtingen:</i> G. Duivis, Kempaalaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 26.46.02. <i>Bijeenkomsten:</i> eenmaal in de veertien dagen (donderdag).</p>
HASSELT	<p>ESPERANTO HASSELT ☆ <i>Inlichtingen:</i> Ir. J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt. <i>Bijeenkomsten:</i> de 4de maandag in zaal „Majestic”, Grote Markt 2, 3500 Hasselt. Programma's: 24 jan.: Muzikale avond.</p>
HILVERSUM	<p>NEA-SEKCIO „DREVES UITERDIJK” <i>Inlichtingen:</i> Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320</p> <p>FLE-SEKCIO <i>Inlichtingen:</i> Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.</p>
KALMTHOUT	<p>LA ERIKEJO ☆ <i>Inlichtingen:</i> Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, ☎ (03) 666.99.88. <i>Bijeenkomsten:</i> de laatste donderdag in het parochiecentrum van Heide.</p>
KAPELLE	<p>ZELANDA ESPERANTO-GRUPO <i>Inlichtingen:</i> Sally en Dries Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, ☎ (01102) 1563.</p>
KORTRIJK	<p>LA KONKORDO ☆ <i>Inlichtingen:</i> Oudenaardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, ☎ (056) 22.00.11. <i>Bijeenkomsten:</i> elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.</p>
LEEWARDEN	<p>NEA-SEKCIO <i>Inlichtingen:</i> Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum, ☎ (058) 88.28.10. <i>Bijeenkomsten:</i> donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterskwartier 173, Leeuwarden.</p>
LEUVEN	<p>ESPERANTO 2000 ☆ <i>Inlichtingen:</i> Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53. <i>Bijeenkomsten:</i> de tweede woensdag om 20 u. in het Nieuw Conservatorium, K. Albertsquare 52 (behalve van juli tot september). Op 20 februari vanaf 14.45 u. opening van de Internationale Week van de Vriendschap.</p>
LIMBURG	<p>ESPERANTO LIMBURG ☆ <i>Inlichtingen:</i> Justus Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt, ☎ (011) 53.64.10.</p>

MECHELEN**MECHELSE ESPERANTOGROEP ☆**

Inlichtingen: de heer R. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St-Kathelijne-Waver, ☎ (03) 231.17.90.

Bijeenkomsten: de 1ste maandag om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.Vrouwestraat 34.

MORTSEL**ESPERANTOGROEP MORTSEL ☆**

Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.

Bijeenkomsten: iedere zondag om 10 u. (voor beginners) en om 11 u. (gevoorderden) in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

Programma: 11 dec. (zaterdag) om 20 u. Zamenhofavond in de vorm van een etentje. 250 fr storten op rek. 220-0281854-08 of rechtstreeks aan P. Tytgat of J. Bovendeerd.

NIJMEGEN**ESPERANTO-KLUBO ZAMENHOF**

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.

ROTTERDAM**ESPERANTO-GRUPO MERKURIO**

Inlichtingen: de heer R. Moerbeek, ☎ (010) 36.15.39

Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag om 20 u., Rotterdam, Aristotelesstraat 200.

FLE-AFDELING 2

Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111 A, 3082 LG Rotterdam, ☎ (010) 29.46.84.

Bijeenkomsten: de eerste 3 donderdagen, Brabantsestraat 12.

SAT-RONDO

Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackestraat 12 A, 3035 GJ Rotterdam, ☎ (010) 66.30.73.

PTT ESPERANTO-GRUPO „ESPERANTO ESTU NIA CELO” – NEA-SEKCIO

Inlichtingen: de heer L. van Duijn, Touwslagersstraat 6A, 3061 VX Rotterdam.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. in het postkantoor, Delftseplein (5de verdieping).

ST.-NIKLAAS**ESPERANTOGROEP ST.-NIKLAAS ☆**

Inlichtingen: Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of (03) 772.57.42.

TESSENDERLO**ESPERANTOGROEP TESSENDERLO ☆**

Inlichtingen: Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo.

Bijeenkomsten: elke 4de woensdag.

TILBURG**ESPERANTO TILBURG**

Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT**KAMPINA ESPERANTO-GRUPO ☆**

Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT**SAMENWERKINGSCOMITÉ**

Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK**ESPERANTOGROEP WILRIJK**

Inlichtingen en Bijeenkomsten: Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05 (alle dagen behalve woensdag tussen 10 en 12 u.).

ZAANSTREEK**ESPERANTO-CENTRUM**

Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaandam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

AFRIKAANSE ESPERANTISTEN GESTIMULEERD

Vele esperantisten in de rijke landen, hebben nooit veel oog gehad voor Afrika. Alles wat voorbij Italië lag tot aan de Zuidpool was „de rest van de wereld”, hoofdzakelijk bedekt met bos en woestijn. Toch begint hier iets te veranderen.

Tijdens de wereldkongressen in Antwerpen (en Leuven) hebben velen in het kader van de actie „Amik' en Afrik” een groet gestuurd aan één van de ca. 100 esperantisten of leerlingen uit ons bestand aan Afrikaanse kontakten. In totaal hebben honderden kaarten zo hun weg gevonden naar landen aan de overkant van de evenaar. Voor een deel is daar korrespondentie op gevolgd, en zendingen van leer- en woordenboeken, kassettes e.d. van hier naar ginder. Ook van ginder naar hier kwamen er kaarten en foto's. Ook kwamen er vertalingen van Afrikaanse literatuur in het Esperanto naar Europa, met de bedoeling om te worden uitgegeven of opgenomen in Esperanto-tijdschriften.

Zo ontstaan er langzamerhand steeds meer banden. Maar een groep kan meer doen, materieel gesproken, dan een enkeling. Abonnementen betalen voor de 'bibliotheek' van de Afrikaanse groep; de taalvirtuozen uit eigen gelederen kunnen onderwijshulp bieden; de klubleden kunnen met een kleine bijdrage veel doen voor papier en postzegels, enzovoort.

Al wie dit hele steunexperiment de moeite waard vindt, kan kontakt opnemen met: Hans BAKKER, Kastelenstraat 231, NL-1082 EG Amsterdam, Nederland.

Fietsen naar het Wereldkongres in Hongarije

De jongste vakorganisatie van de Esperanto-Jeugdvereniging, de zeer enthousiaste fietsersbond B.E.M.I. (*Biciklista Esperanto-Movado Internacia*) organiseert een grote tocht voor alle fiets-sportievelingen die het Wereld-Jeugdkongres in Debrecen en het Wereldkongres in Budapest willen bezoeken. Wie het vliegtuig te duur, en een autocar te gemakzuchtig vindt... fietst naar Hongarije onder deskundige leiding van Thomas Bormann. Adres: Schärstrasse 26, D-2050 Hamburg 80.

Wanneer de karavaan moet vertrekken om tijdig aan te komen, wordt helaas niet vermeld. In alle geval: goede moed!

Ivoorkust

Het Esperanto in Afrika staat nog in zijn kinderschoenen. Toch wordt ook daar beetje bij beetje vooruitgang geboekt. Zo begint in Ivoorkust een Esperanto-kern te ontstaan. Hij werd opgericht door twee landbouwingenieurs die eertijds in Joegoslavië studeerden en daar in contact kwamen met het Esperanto. Zo zie je maar hoe een dubbeltje rollen kan...

Engels op Chinese TV

De Chinese televisie, die waarschijnlijk vindt dat studie van het Engels kan leiden tot kapitalisme, heeft de gelukkige combinatie gevonden tussen Engelse les en de verheerlijking van het socialisme.

De cursus Engels, die elke avond gegeven wordt, begon met het leren aan de Chinezen van de Engelse tekst van de internationale, gevolgd door de sketches.

DROOGKUIS

Parlementariërs willen zeven officiële talen

De Kommissie voor Reglementen en Verzoekschriften uit het Europees Parlement is het eens met een ontwerp-resolutie die met klem bevestigt, dat de officiële talen van de Gemeenschap zowel actief als passief en zowel schriftelijk als mondeling volstrekt gelijkwaardig moeten worden gebruikt. Als, door wijzigingen op het gebied van de talen, naast de gelijkwaardigheid van de officiële talen een vraagteken komt te staan, „dan doet zich een principiële vraagstuk voor van zeer fundamentele aard voor de instellingen van de Gemeenschap.”

De parlementariërs vinden, dat men dient te bedenken dat het werk van de Gemeenschap anders is dan dat van bijvoorbeeld de Verenigde Naties en de Raad van Europa. De besluiten van de VN en de Raad worden in slechts weinig talen opgesteld, maar zijn dan ook nergens geldig voordat ze in de nationale wetgeving zijn opgenomen. In de Gemeenschap worden beslissingen genomen die rechtstreeks bindend zijn voor elke staatsburger en elke onderneming in de lidstaten, dus zonder eerst in de nationale wetgeving te zijn opgenomen.

Een beperking van het aantal talen waarin de dokumenten van de instellingen worden vertaald, of waarin tijdens vergaderingen wordt vertolkt, komt erop neer dat bepaalde bevolkingsgroepen in Europa worden uitgesloten of in elk geval moeilijker kunnen volgen wat er in het Europees Parlement gebeurt.

Daarom zijn de meeste leden van de Kommissie het niet eens met een advies van de Politieke Kommissie, dat voorstelt voor een periode van vijftien jaar het aantal talen tot twee of drie te beperken.

Een toe te juichen stellingname op hoog niveau! Maar wat zegt de realiteit eigenlijk? In «Europa van Morgen» van 15 september 1982, het tijdschrift voor de Europese Gemeenschap waar wij bovengstaande informatie uit putten, vinden wij vier pagina's verder het volgende bericht:

Het project 'Video Green Tree' omvat het ontwerpen van een structuur voor het inrichten en weer kunnen bereiken van videotext-databases op het gebied van de landbouw in de Gemeenschap. Op verzoek ontvangen belangstellende ondernemingen gratis aanbestedingsstukken in het Engels, Duits, Frans of Italiaans.

VANDAAG SPAREN BIJ DE KB... MORGEN VOORDEELIGER LENEN.

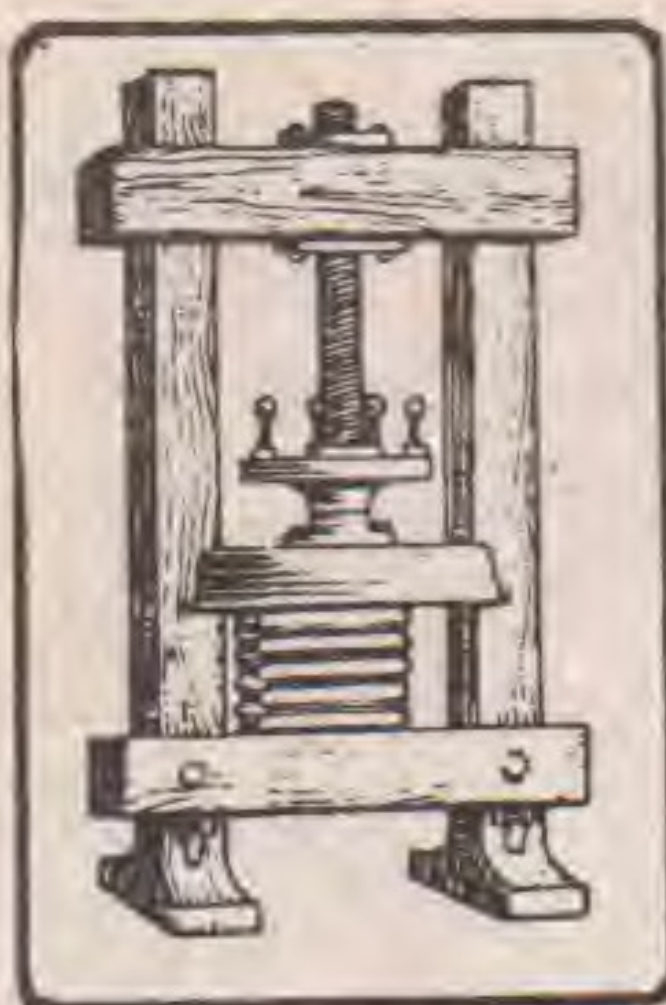
-WONINGKREDIET

Britselei 15
2000 Antwerpen
☎ 03/238.45.77

KREDIETBANK

De bank waar je méér aan hebt.

uitge- PENSJt

Ons knipselarchief werd deze laatste maanden dik aangevuld door verscheidene medewerkers. Eén daarvan is de heer Wim Koopmans uit Rotterdam, en dat is deze keer de uitverkorene voor onze Esperanto-verjaardagskalender.

TWEETALIGHEID OP ZIJN FRANS

Om zeker niemand voor het hoofd te stoten, of in onwetendheid te laten, vermeldt een farmaceutisch bedrijf in de gebruiksaanwijzing bij een van zijn produkten in niet minder dan 24 talen de waarschuwing dat de verpakking niet beschadigd mag worden.

24 talen... en toch ontbreekt het Nederlands. Maar daarom niet getreurd: er is immers zowel een Vlaamse als een Hollandse versie ingelast. «De verpakking van dit geneesmiddel moet niet beschadigd worden» heet het in het 'Vlaams'. En in het 'Hollands' wordt dat dan «Het conditionnement van dit medikament moet niet gedeterioreerd worden.»

(Gazet van Antwerpen, 10 nov. 1982)

Esperanto als hulpmiddel bij vertaling

Binnenkort komt in Nederland een zg. ›Vegetarisch Paspoort‹ uit. Het wordt een dokumentje waar een bazistekst in staat over vegetarisme, en dat speciaal gebruikt kan worden in buitenlandse eetgelegenheden, om het personeel aldaar duidelijk te maken, wat men niet of wel wil eten.

Deze tekst werd in tientallen talen opgenomen, zodat u er overal in de wereld mee terecht kan; van Friesland tot in Mongolië, over het Baskenland. Het opzoeken van al die vertalingen door de vier enthousiaste initiatiefnemers was niet altijd een

eenvoudige zaak. Ambassades, universiteiten, immigranten... en Esperanto als 'doorgeeftaal', dat kwam er allemaal bij te pas.

Het paspoort kan voor f 9.50 besteld worden bij de Nederlandse Vegetariërsbond, giro 9266, Noordlare, met vermelding „vegetarisch paspoort” en uw naam en adres.

(Leven en Laten Leven, jan. 1983)

rido

woning-
textiel

GRATIS MAKEN

VAN ALLE

GORDIJNEN

&

OVERGORDIJNEN

BIST 82-83 – 2610 WILRIJK

TEL.: 03/828.11.84

Wie vliegt er mee... naar Hongarije voor het Universala Kongreso of het Internacia Junulara Kongreso?

Goedkope (!) vluchten vanuit Zaventem: inlichtingen bij Anne Tilmont, op de redactie.

Jonge kinderen leren Esperanto in klasverband

Reeds vorig jaar werd in het dorpje Erpent bij Namen een cursus Esperanto voorgesteld aan de leerlingen van de 5^e klas lagere school. Deze fakultatieve cursus kent veel succes, want 40 leerlingen op 98 volgen hem.

Uw persoonlijk briefpapier van ons kado!

Net als vorig jaar wil de Vlaamse Esperantobond een kleine attentie schenken aan hen die door giften de werking van de vereniging verder mogelijk maken. Wie vóór 30 april 500 fr. of meer schenkt, krijgt van ons 50 vel briefpapier, bedrukt met zijn/haar naam en adres, in zachtgroene kleur, en 50 bijpassende enveloppen kado! Voor 1000 fr. of meer, 100 stuks, enz. Bovendien blijft de regel gelden, dat schenkingen van 1000 fr. of meer aftrekbaar zijn van de belastingen. Dus, twee vliegen in één klap! Het rekeningnummer van de Vlaamse Esperantobond is: 402-5510531-55 (Antwerpen)

☆ **NIEUWS UIT DE VERENIGINGEN** ☆

Jaarvergadering van de Vlaamse Esperantobond

Iedereen die vindt, dat er ernstig gewerkt moet worden in een goed funktionerende vereniging, die gedurende een heel jaar opbouwende kritiek heeft gespaard, die zijn steentje wil bijdragen in plaats van werkeloos aan de kant te blijven zitten... wordt hierbij vriendelijk uitgenodigd op de jaarvergadering van F.E.L.:

zaterdag 19 maart om 14 uur
Esperanto-Centrum
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen

Noteer dat in uw agenda! — Iedereen is welkom!

Jaarvergadering van de Vlaamse Esperantojeugd – FLEJA

De jongeren zijn er zelfs iets vroeger bij om hun jaarlijkse activiteiten te bespreken, en wel op zondag 6 maart om 10 uur, eveneens in het Esperantocentrum te Antwerpen (zie hoger). — Reiskaarten worden terugbetaald in de daarvoor voorziene gevallen.

Op de dagorde staan o.a.: bespreking van het jaarrapport, verkiezing van het nieuwe bestuur en van vertegenwoordigers bij de wereldjeugdvereniging (TEJO-komitatanoj).

Leesvoer...

Het Grafisch Centrum van Antwerpen beschikt nog over een ruime voorraad

Esperantobrochures over: Hongarije, Vichy, Australië, Chiavari (It.), Madrid, Antwerpen (stad en provincie).

Wij hebben ook nog andere Esperantolektuur in voorraad: oude tijdschriften, een nieuw informatieblad «Esperanto en Radio» en een voorlichtingsbrochure over de Europese Gemeenschap; deze laatste in nationale talen.

Iedereen die daar een nuttig gebruik van kan maken (kursus, informatiepakket, beurs...) mag er een deel van komen halen in het Centrum, tegen een symbolische vergoeding.

Informatie

aan Europarlementariërs

Het «Eŭropa Esperanto-Centro» zoekt vrijwilligers voor eenvoudig maar zorgvuldig werk: adressen tikken, frankeren, verzenden e.d.:

E.E.C.

Montoyerstraat 37 – b. 24
1040 Brussel

● **Nieuwe Biologische Nomenklatuur** ●

In telegramstijl werd ons het volgende meegedeeld:

Seminario pri

Nova Biologia Nomenklatur (NBN)
Nieuwpoort (Belgio) – 12-15 majo 1983
(ĵaŭdo-dimanco)

Inf: Asocio NBN, W.M.A. De Smet,
Hertendreef 12, B-2180 Kalmthout

Deze nieuwe biologische nomenklatuur is een systematische naamgeving voor planten en dieren, die op het Esperanto wordt gebaseerd. Op deze manier kan de zeer ingewikkelde en vaak onlogische Latijnse nomenklatuur drastisch worden vereenvoudigd.

Esperanto bibliografie

In Neuchatel (Zwitserland) werd een wet goedgekeurd waarbij de staat gemachtigd wordt o.a. de bibliotheken van Chauds-de-Fonds en Le Centre de Documentations te subsidiëren. Deze overheidssteun moet die twee bibliotheken in staat stellen een Bibliografie over het Esperanto en de Interlinguïstiek uit te geven en de daarvoor noodzakelijke functionaris(sen) te betalen.